

Κοινωνική επιχειρησιακή άδεια (Social License to Operate)

19/Δεκ/2017 00:13

© Του Δρ. Σωτήρη Ν. Καμενόπουλου

Το Κοινωνικό Συμβόλαιο αποτελεί μία συμφωνία μεταξύ των κυβερνώντων και των κυβερνώντων τους η οποία (συμφωνία) καθορίζει τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του καθενός. Ο όρος του Κοινωνικού Συμβολαίου πρωτοεμφανίσθηκε στις απαρχές του Διαφωτισμού στα τέλη του 17ου - απαρχές 18ου αιώνα όταν ο Ζαν Ζακ Ρουσσώ το 1762 έγραψε το έργο του "Περί Κοινωνικού Συμβολαίου".

Στις αρχές της δεκαετίας του 1960 εμφανίσθηκε ο όρος της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης (Corporate Social Responsibility) ο οποίος αφορά κυρίως τις επιχειρήσεις. Ως Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη μπορεί να θεωρηθεί η διαρκής δέσμευση των επιχειρήσεων μέσω ενός "κοινωνικού συμβολαίου" για συμβολή στην οικονομική ανάπτυξη με παράλληλη βελτίωση της ποιότητας της ζωής των εργαζομένων και των οικογενειών τους όπως επίσης των κοινοτήτων και της κοινωνίας γενικότερα. Ωστόσο, μετά από αρκετές δεκαετίες χρήσης του όρου της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης, προσωπική εκτίμηση του αρθρογράφου είναι ότι ίσως ο όρος αυτός θα πρέπει να μετεξελιχθεί ώστε να συνάδει περισσότερο σε μία διαδικασία κατά την οποία μία επιχείρηση επιστρέφει/ανταποδίδει στην κοινωνία το "επιχειρηματικό μέρισμα" το οποίο η επιχείρηση "εισέπραξε" ως επιχειρηματικό όφελος από μία κοινωνία (Social Return on Investment).

Στα τέλη της δεκαετίας του 1990 πρωτοεμφανίσθηκε ο όρος της Κοινωνικής Επιχειρησιακής Άδειας (Social License to Operate) ο οποίος αρχικά αφορούσε τις εξορυκτικές επιχειρήσεις. Ο όρος πρωτοχρησιμοποιήθηκε από ένα Καναδό ο οποίος ήταν στέλεχος μεγάλης εξορυκτικής επιχείρησης. Η Κοινωνική Επιχειρησιακή Άδεια θα μπορούσε να ορισθεί ως η αποδοχή που δείχνει η κοινωνία για μία εξορυκτική επιχείρηση και του εξορυκτικού της έργου. Ωστόσο, έκτοτε σιγά-σιγά ο όρος της Κοινωνικής Επιχειρησιακής Άδειας άρχισε να χρησιμοποιείται και σε άλλους κλάδους (όχι μόνο τον κλάδο των ορυχείων). Για παράδειγμα, χρησιμοποιήθηκε από ηγετικό στέλεχος πολύ μεγάλης ξένης εταιρείας υδρογονανθράκων, αλλά και στον κλάδο της αλιείας, της δασικής εκμετάλλευσης, των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας, της μεταφοράς επικίνδυνων υλικών, στον τουρισμό, στη μεταφορά φυσικού αερίου μέσω αγωγών και γενικά σε κάθε ανθρώπινη δραστηριότητα η οποία μπορεί να επιφέρει πιθανές αρνητικές συνέπειες στο κοινωνικό ή/και

φυσικό περιβάλλον.

ΤίΔΕΝ είναι η Κοινωνική Επιχειρησιακή Άδεια:

- δεν αποτελεί επίσημο-γραπτό έγγραφο·
- δεν εκπηγάζει από κάποιον κανονισμό-νόμο ή διεθνή συνθήκη, ως εκ τούτου
- δεν αποτελεί νομική προϋπόθεση για την ολοκλήρωση κάποιου έργου·
- δεν είναι σταθερή· δεν κρατά για πάντα. Μπορεί ανά πάσα στιγμή να "ανακληθεί" εφόσον η κοινωνία το απαιτήσει. Η κοινωνία την "αποδίδει", η κοινωνία την "ανακαλεί".

Τίείναι η Κοινωνική Επιχειρησιακή Άδεια:

- είναι είδος "κοινωνικού πιστοποιητικού" αποδοχής μίας επένδυσης·
- αποτελεί ένα είδος Κοινωνικού Συμβολαίου ανάμεσα σε μία επιχείρηση και την τοπική κοινωνία. Ορισμένες φορές σε αυτό το Κοινωνικό Συμβόλαιο εμπλέκεται ακόμη και η διεθνής κοινότητα· ως εκ τούτου σε αυτή την περίπτωση η σχετική Κοινωνική Επιχειρησιακή Άδεια θα πρέπει να "δοθεί" και από τη διεθνή κοινότητα.
- είναι ένα επιπλέον εργαλείο πρόληψης επιχειρηματικού κινδύνου. Κάθε επιχείρηση οφείλει να γνωρίζει εκ των προτέρων (proactive) τις πιθανές αντιδράσεις που μπορεί να προκληθούν τοπικά σε μία κοινωνία εξαιτίας μίας επένδυσης.
- Κάθε επιχείρηση οφείλει να γνωρίζει εκ των προτέρων τις πιθανές αντιδράσεις που μπορεί να προκληθούν τοπικά σε μία κοινωνία εξαιτίας μίας επένδυσης.
- η Κοινωνική Επιχειρησιακή Άδεια είναι δυναμική· μπορεί να ανακληθεί ή να μεταμορφωθεί αναλόγως των συνθηκών. Η κοινωνία την αποδίδει, η κοινωνία την ανακαλεί.
- (θα πρέπει να) αποτελεί κομμάτι της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης και της πολιτικής μίας επιχείρησης στα πλαίσια της Βιώσιμης Ανάπτυξης.

Στη χώρα μας αναμένεται μεγάλο κύμα επενδύσεων σε διάφορους τομείς: στον τουρισμό, στις ΑΠΕ, στους υδρογονάνθρακες κλπ. Ως εκ τούτου η Κοινωνική Επιχειρησιακή Άδεια θα έλθει μετ'επιτάσεως στην επικαιρότητα και στη χώρα μας. Θα αποτελεί στρουθοκαμηλισμό για τους Έλληνες επιχειρηματίες εάν αγνοήσουν αυτό που έρχεται. Παράλληλα, η κοινωνία και οι Έλληνες πολιτικοί θα πρέπει να τα γνωρίσουν και αυτοί.

Σε όλες τις περιπτώσεις των επενδύσεων η πολιτεία θα πρέπει να εγγυάται το διάλογο μεταξύ των τοπικών κοινωνιών και όλων των εμπλεκόμενων μερών (stakeholders) ώστε να εξασφαλίζεται η μέγιστη κοινωνική αποδοχή για μία επένδυση, η οποία οδηγεί με τη σειρά της στην απόδοση της Κοινωνικής Άδειας της εκάστοτε επένδυσης ("κοινωνική αδειοδότηση").

Μέσω της παραπάνω διαδικασίας εξασφαλίζεται η βιωσιμότητα μίας επένδυσης με ταυτόχρονη ελαχιστοποίηση των επιχειρηματικών κινδύνων.

** Σωτήρης Ν. Καμενόπουλος, Διδάκτωρ Πολυτεχνείου Κρήτης, Σχολή Μηχανικών Ορυκτών Πόρων*

[Διαβάστε το άρθρο στο Capital.gr](#)